

99)

VII. Kolmas käsky.

— Tässä kolmannessa käskyssä en huomaa mitään muutoksia suomennoksessa. Ainoa on viimeisen lause 37:nnessä säkeessä: "se on lahtoisin ^{vilpi} valheesta", joka vanhassa käännöksessä kuuluu: "se on pahasta".

— Ja sekin muutos on vain muodollinen. Alkutekstissä sanat ek tuu poneeruu estin merkitsivät "se on lahtoisin pahasta", sillä poneeros on "paha". Mutta koska poneeros = sanaa käytettynä khreestos = sanan vastakohtana ja khreestos merkitsee "hyvä, kunnon, rehellinen, vilpitön", totuuden mukainen, luotettava", on enemmän ajatuksenmukaista ^{tässä kohdassa} suomennosta "vilpistä, valheesta, petoksesta", kuin on kypsympys sanoista ja puheesta.

— Kuinka nyt oikein käsitätte tämän Jeesuksen kolmannen käskyn? Kieltäikö hän valanteon?

— Selviin sanoin. Niin ovat kveekarit y. m. "lahkot", jotka ovat koettaneet Jeesusta seurata, sen ymmärtäneetkin. Mitä muut voisivat merkitä sanat "alkää ensinkään sannoko"?

— Mutta koko meidän yhteiskuntamme on valoilta rakennettu, virkavaloilta, sotilavaloilta j. n. e.

— Ei Jeesus puhukaan "koko yhteiskunnasta". Hän puhuu niistä ja niille, jotka lahtovat häntä seurata. Minkä tähden luulette, että ensimmäisiä kristityitä viettoihin Rooman valtakunnassa? Senkö tähden että he uskoivat ristinnauhattuun Jumalaan? Rooman valtakunnassa vallitsi

uskonvapaus, siellä oli rinnakkain mita erilaisimpia uskon-
 toja ja jumalanpalvelusmuotoja. Uusi uskon ja palveluksen
 muoto ei olisi välttämättä hävinnyt. Ensimmäisiä kristi-
 tyitä vainottiin, sentähden että he olivat ^(kaikkei) tosi kristit-
 tyjä, jotka yrittivät seurata Jeesusta ja toteuttaa
 maan päällä taivasten valtakunnan elimiä. Heitä
 vainottiin ja ahdistettiin valtakunnan turvallisuu-
 delle vaarallisina, sentähden että he kieltäytyivät
 valaa tekemästä Rooman lipuille, n. v. sacramentum
 eli "lippuvalaa", kieltäytyivät ^{toisin sanoen} sotapalveluksesta ja
 uskollisuudesta keisarille j. n. e. Heitä vainot-
 tiin, sentähden että ^{he} toteuttivat käytännössä uuden,
 ennen kuulumattoman uskonsa, joka järkytti
 maailman järjestystä ^{perusteeksi} perustettiin myöten.

— Tämä on ihmeellistä, mutta samalla ih-
 meellisen salaiseksi ja selvittävää. Nyt saan peräti
 uuden ja kiintoisan kuvan ensimmäisistä kristityistä.
 En tarkoita, että ymmärtäisimme tai hyväksyisimme heidän
 periaatteitaan, joka kohdassa, mutta tarkoitan, että
 näin mitä nielenkiintoisiksi ilmiö historiansa. Noin,
 mutta puhuaksimme periaatteellisesti kolmannelta
 kärsyistä en ymmärrä, mitä Jeesuksella on valutekon
 vastaan. Sehän on muodollinen asia.

^{todistajina} — Ei niinkään muodollinen. Se joka oikea-
 desä vannoo puhuvansa totta, saattaa nauraa tyhjälle
 muotomenolle — hänkään joka tapauksessa puhuu mita
 puhuu. Mutta virkamies, pappi, lääkäri ^{sotilas,} joka valaa
 lehdessään sitoutua noudattamaan virkatoimissaan
 määrättyjä sääntöjä ja ohjeita, hän ei voi olla pientapuo-
 lisen valansa suhteen. Kuka rehellisempi ja tunnolli-

sempi hän on ihmisenä, sitä todellisempi ja jäskeytti.
vampi on hänelle hänen valansa.

— Mutta hänen valansa koskee asioita, jotka
hän luonnostaan muutenkin noudattaisi. Sentähden

se on muodollinen ^{kuin on puhe ihmisistä, jotka eivät ole kristityitä enkä tiedä mitään jeesuksen seuraamisesta}
— Kyllä ^{Harvoin} se johtaa ~~valansa~~

~~se~~ ristiriitaa. Valista kuitenkin. Eräs ~~vasta~~
pappi, joka oli kadottanut uskonsa helvettiin, ikuiseen
kondotukseen y.m. kirkon dogmeihin, mutta sen sijaan
omaksunut uskon jälleesyntymiseen, oli vihdoin löytänyt
tämästäan valosta haltivissaan ja olisi niin mielellään
saarnannut sitä toisille, mutta pappisvalansa takia ei uskaltanut. Hän olisi ^{myönyt} ~~kadottanut~~
virkaansa ja — niinkuin hän sanoi: "milla sit-
ten etään perhettäni, kun ei muuhunkaan am-
mattiin kykene?"

— Tuommoisista ristiriidoistaako Jeesus
tahto pelastaa seuraajiaan?

— Kyllä niinkuin, vaikka kashyllä itsessään
on toinen tahtokohta.

— Mikä?

— Se että ihminen on henkiolentona itse-
näinen ja vapaa; häneä ei pidä sitoa itseään ^{toiseen} (orjaksi)
~~ei~~ ~~tahtoa~~ ~~ei~~ ~~konetta~~, tulevaisuuteen nä-
den, vaan aina säilyttää omatuntonsa vapaana ja puh-
taana. Niin on Jeesus neuvonut ^{opetuslapsilleen} ~~seuraajilleen~~, taivaste-
ten valtakuntaan pyrkijöille.

— Eikö ihminen voi luovata mitään, ei itselleenkään.

— ~~Tuommoisista~~ Vapaaehtoinen ihminen lupaus, joka
aina edellyttää, että voi syntyä esteitä, jotka tekevät lu-

toiselle sivulle

Sanoiltaan: * vaimo on teidän puheenne: * niin, niin,
ei, ei. Mikä siitä ylä on, se on lähtöisin viiksestä! *

